

Beste workshopleider,

Jij gaat straks met je team de toekomst van het onderwijs verkennen. Wat gebeurt er als je onderwijs volledig verplaatst naar een digitale omgeving? Nog niet zo lang geleden konden we ons hier nog nauwelijks een voorstelling bij maken. Inmiddels heeft vrijwel iedereen in het onderwijs de mogelijkheden én tekortkomingen van online-onderwijs zelf ervaren. Dit is dan ook het moment om met elkaar stil te staan bij de impact die technologie kán hebben op het onderwijs en hoe dit zich verhoudt tot jouw visie op onderwijs. De online workshop Bloom begeleidt jou en je team in dit gesprek en geeft input om je visie op ICT te ontwikkelen of aan te scherpen.

Waarom deze workshop?

We leven in spannende tijden. Kunstmatige intelligentie en geavanceerde robotica zullen de manier waarop wij leren, werken en samenleven verstrekkend veranderen. Maar hoe deze veranderingen gaan uitpakken staat niet vast. Dit moeten we met zijn allen uitvogelen. Wat niet vanzelfsprekend is.

Computerprogramma's weerspiegelen nu vooral de waarden van de programmeurs die ze hebben geschreven en de bedrijven die ze op de markt brengen. Deze waarden zijn niet per se dezelfde als die in het onderwijs – wat niet per se wil zeggen dat ze slecht zijn. Maar het is wel zo dat de mensen die op dit moment bouwen aan de digitale samenleving van morgen meer kennis hebben over de mogelijkheden en consequenties van deze ontwikkeling. Deze machtsongelijkheid is niet goed, want de toekomst is van ons allemaal. We moeten dus een inhaalslag maken.

Om te onderzoeken wat digitalisering kan betekenen voor het onderwijs van morgen hebben we deze online scenarioworkshop gemaakt. We hopen dat het inspireert, confronteert en informeert. En we hopen dat het bijdraagt aan de gezamenlijke discussie, kennisopbouw en visievorming. Want de beste manier om de toekomst te voorspellen is door hem zelf mede vorm te geven.

Wat ga je doen en wat levert deze workshop op?

Als durfinvesteerder reis je naar het jaar 2035 om daar te ontdekken wat de Digitale Revolutie kan betekenen voor het onderwijs. Aan de hand van toekomstverhalen, historische colleges en discussievragen word je ondergedompeld in een mogelijke toekomst van het onderwijs en uitgedaagd om met een kritische blik te kijken naar de impact van technologie. Waar kan technologie écht bijdragen aan onderwijskwaliteit? En waar staat het belangrijke onderwijswaarden in de weg? Aan het einde van de workshop heb je als team een gezamenlijk statement geformuleerd waarmee jullie waardes m.b.t tot ICT kan formuleren. De workshop komt beter tot z'n recht als je er meteen een tweede sessie/dagdeel aan koppelt waarin je aan de slag gaat met de inzichten en urgentie die de workshop levert. Kijk bijvoorbeeld op <http://bloomworkshop.nl/dossier/#meerinfo> voor mogelijkheden hiervoor.

Dus in het kort, je gaat in de workshop:

1. **In gesprek** – Je gaat met je team in gesprek over de invloed van ICT op het onderwijs.
2. **Kennis opbouwen** — Je verbreedt je kennis over digitalisering en technologieën zoals kunstmatige intelligentie.

3. **Visievorming** — Samen verzamel je input om jullie visie op ICT te ontwikkelen of aan te scherpen.

De Praktische zaken

Tijdsduur & groepsgrootte – De workshop biedt veel stof tot nadenken en maakt veel los. Idealiter is de workshop onderdeel van een dagprogramma zoals een studie of strategiedag. Waarin het ochtenddeel de workshop als input gebruikt, en in het middagdeel ruimte ingeruimd kan worden om de opgedane inzichten te bespreken en te vertalen naar concrete stappen in de eigen organisatie.

De workshop duurt minimaal 2,5 uur en is geschikt voor een groep tot tien personen. Maar **we adviseren 3 uur de ruimte te nemen**. Wil je de workshop met meer dan tien mensen doen neem dan meer tijd, of splits op in meerdere groepen met elk een eigen scherm en ruimte. De workshop bevat een pauze moment (na stap 6 van 17). Het staat vrij hier wel of niet gebruik van te maken. Peil de energie van je deelnemers, en beslis of jullie lekker doorwillen of een kleine break van maximaal 15 minuten.

Workshop benodigheden — Zorg voor een **eigen ruimte** waar jullie ongestoord en gefocust kunnen workshoppen en waar je een **goede internetverbinding** hebt. **Sluit je laptop of PC aan op een groot scherm** (beamer, digibord, TV) en **zet je browser op full-screen** voor de optimale ervaring. Zorg ook voor **goed geluid**, de workshop bevat namelijk veel video en audio materiaal en het is belangrijk dat alles goed en helder te horen is voor iedereen. Tot slot **print voor elke deelnemer een toekomstkompas**, en zorg voor **pennen en papier** zodat mensen ook eigen noties kunnen maken.

Samen op afstand de workshop doen — Je kan de workshop ook met een groep op afstand doen in een online video conferentie (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, etc) **als iedereen een koptelefoon opzet en een eigen versie van de workshop opent**. Jij als workshopleider moet dan de regie houden door iedereen bij dezelfde stap in de workshop te houden (deze zijn genummerd). De reden dat iedereen met een eigen versie van de workshop werkt is dat op deze manier er geen kwaliteitsverlies bij de audio en video. Als je de workshop namelijk zou doen via 'scherm delen' dan holt de kwaliteit van audio en video achteruit, en juist dit zijn de cruciale onderdelen van de workshop. Let op: **De workshop heeft een minimum resolutie van 1280 x 800 pixels** en is gemaakt voor een laptop of desktop PC (op tablet werken sommige functies niet goed).

Jouw rol als workshopleider

- **Lees** van te voren deze **handleiding**
- **Bekijk** alvast de verschillende **stappen** in de workshop.
- **Nodig je team uit** en zorg voor de benodigheden.
- **De eerste stap in de workshop is aan jouw om in te vullen**. Een paar tips:
 - **Vertel de groep waarom** jullie deze workshop volgen, **en wat** jullie gaan doen.
 - **Maak het persoonlijk**. Deel een eigen positieve en/of negatieve ervaring m.b.t. digitalisering in het onderwijs.
 - Gebruik naar hartelust de uitleg aan het begin van de handleiding voor je introductie

- **Warm de groep even op met een speelse oefening**, zodat iedereen even de ruimte kan geven aan z'n gevoel en verwachtingen over wat jullie gaan doen.
- Bijvoorbeeld: Laat iedereen kort te laten opstaan om in te kunnen stappen in de tijdmachine. Voordat ze instappen vertellen ze 1) hoe ze zich vandaag voelen, en 2) wat ze van deze reis hopen op te steken. Als iedereen klaar is, is het 'tijd om te vertrekken'.
- **Start de workshop**. De stappen in de workshop wijzen zich vanzelf.
- **Bewaak de tijd**. In de workshop zitten timers om je hierbij te helpen.
- **Lees de teksten op het scherm hardop**, zodat de hele groep het verhaal kan volgen.
- **Gebruik de knoppen**. De knoppen activeren namelijk de timers.
- **Begeleidt de korte groepsdiscussies**.
- Deelnemers maken zelf aantekeningen in hun toekomstkompas.
- Als workshopleider kan je zelf kiezen of je actief deelneemt aan de discussies, of dat je je opstelt als neutrale gespreksleider.

Statement invoeren en delen – De workshop sluit af met de formulering van het gezamenlijke statement van de groep. Dit wordt online ingevoerd. Door de e-mailadressen van de deelnemers in te voeren krijgt iedereen het statement per mail toegestuurd. Deze e-mailadressen worden slechts eenmalig gebruikt.

Het is ook mogelijk om het statement door te sturen naar de PO-Raad. Dit is niet verplicht. De PO-Raad vindt jullie reacties echter heel waardevol en hoort graag hoe jullie tegen digitalisering aankijken. Deze input wordt gebruikt om het beleid op digitalisering mede vorm te geven.

Vervolg stappen — Na het invullen en versturen van de statement krijg je een scherm met mogelijk vervolg stappen te zien. Deze vallen uiteen in de volgende categorieën. Het delen en gebruiken van de video's die je in de workshop hebt gezien. Concrete vervolg stappen voor jou organisatie. En verdiepende achtergrond informatie bij de onderwerpen die zijn aangesneden tijdens de workshop. Zie ook: <http://bloomworkshop.nl/dossier/>

Vocabulair — In de workshop komt regelmatig wat termen voorbij die niet gemeengoed zijn in de onderwijswereld. Termen uit de zakenwereld en ICT, stel dat dit verwarring of onzekerheid veroorzaakt, bij deze een kort woordenlijstje zodat je als workshopleider in elk geval weet waarover het gaat, en aanspreekpunt kan zijn met vragen hierover.

Start-up: Een beginnend (vaak technologie) bedrijf dat voornamelijk draait op investeringsgeld

Scale-up: Een succesvolle start-up die doorgroeit en zo'n groot mogelijk internationale markt wil veroveren.

Edutech: Afkorting en samentrekking van Educatieve Technologie, soms ook Edtech.

Durfskapitalist: Ook wel 'venture capitalist' iemand die veel geld in investeert in risicovolle ondernemingen.

CEO: Chief Executive Officer, of te wel de directeur van het bedrijf.

Futuroloog: Iemand die beroepsmatig en wetenschappelijk onderbouwd de toekomst onderzoekt.

Heel veel succes, plezier en inspiratie gewenst!